

ЕЛЕМЕНТИ FANFICTION НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Фанфік (англ. *Fan fiction*, англ. *fanfiction* або наступні скорочення англ. *fan fic*, *fanfic*, *fic*) — жаргонізм, що описує аматорський твір за мотивами популярних оригінальних літературних творів, творів кіномистецтва (кінофільмів, телесеріалів, аніме та ін.), коміксів (у тому числі манги), а також відеоігор тощо.

Літературні фанфіки, як правило, публікуються на спеціальних вебсайтах за встановленими правилами. Так вказуються *автор* або *перекладач* наявного фанфіка, *«бета-рідер»*, *«гамма-рідер»* — редактор або той, хто допомагав у написанні, *назва*, *анотація*, *жанр*, *розмір*, *фендом* — на аудиторію шанувальників якого твору розрахований, *попередження*, якщо твір містить шокуючі або призначені для дорослих матеріали, *пейринг* — тип любовної лінії, якщо вона є, і *рейтинг*, тобто вік читачів, на яких розрахований фанфік. Також автор може викладати свою роботу частинами, зазначаючи, що фанфік ще знаходиться в процесі створення.

Варіації усних і письмових художніх творів існували здавна, але найдавніші відомі належать до античності.

Так, героїв Гомера давньогрецькі драматурги постійно описували на свій лад, переінакшуючи чи доповнюючи їхні пригоди. Наприклад, герой «Іліади» Ахілл фігурує у творах Софокла, трагедіях Есхіла, Евріпіда, Аристарха Тегейського, Іофонта, Астідаманта Молодшого, Діогена, Каркіна Молодшого, Клеофонта, Еварета і Лівія Андроніка. В міру розвитку художньої літератури творчість, заснована на відомих романах, виставах, тільки частішала. Яскравим прикладом є продовження «Дон Кіхота», ймовірно написане монахом Луїсом де Аліага, поки автор створював другу частину роману. Коли Артур Конан Дойл відмовився продовжувати серію про Шерлока Холмса, фанати почали створювати нові оповідання про цього детектива. Щоб не викликати претензій автора, творці цих творів відмовлялися від прав на персонажів. Звідси походить одне з головних правил публікації фанфіків — відмова від претензії на володіння правами на героїв і світ твору. **Фанфіками можуть вважатися адаптації та подальші вільні продовження.** Такою є серія «Чарівник Смарагдового міста», заснована на «Країні Оз».

Сплеск творення фанфіків відбувся в 1960-і, після виходу серіалу «Зоряний шлях». Саме тоді це явище оформилося в сучасному розумінні. Ще коли серіал знімали, фанати надсилали на кіностудію пропозиції власних сюжетів. Світ «Зоряного шляху» надав любителям наукової фантастики величезний простір для творчості. У кожній описаній там цивілізації були своя культура і історія, кожен герой володів винятковим характером і біографією. В цей час і виникло поняття «Fan fiction» на позначення твору, створеного шанувальниками-аматорами на основі іншого, популярного і переважно комерційного.

Наприкінці ХХ століття першість у популярності на створення фанфіків перейшла до книг про Гаррі Поттера. Багатство вигаданого Джоан Роулінг світу й персонажів сприяло появі численних фанатських продовжень, інтерпретацій. Наприклад, фанфік Єлезара Юдковського «Гаррі Поттер і методи раціональності» описує як склалося б життя Гаррі Поттера та інших, якби він виріс у родині науковця.

Антифанфіки

Щодо творів-фанфіків, в тому числі й нехудожніх, де автор виступає категорично проти ідей, закладених в оригінальний твір, міняє місцями позитивних та негативних героїв, застосовується термін антифанфік (англ. *anti-fanfic*). Прикладами таких фанфіків є «Чорна книга Арди», заснована на «Володареві перснів», «Сліпуче світло Полудня, або Фашизм братів Стругацьких» на основі циклу «Світ Полудня»

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D0%B0%D0%BD%D1%84%D1%96%D0%BA>

Літературні фанфіки представлені у вигляді оповідань, повістей, романів, віршів, п'єс. Питання, *чи можна вважати фанфік жанром художньої літератури*, досі перебуває у стані обговорення, зате жанром масової літератури його визнають одностайно.

Серед сучасних фанфіків багато літературних творів (продовження повісті Льюїса Керолла «Аліса в країні чудес» — «Автоматична Аліса» Джеффа Нуна, героїня якого потрапляє в майбутнє; казкова повість Олександра Волкова «Чарівник смарагдового міста», яка є переспівом казки Френка Баумана «Чарівник із країни Оз»; придумані членами «Літературного товариства Шерлока Холмса» оповідання про детектива; створені професійними письменниками за згодою авторів книжки «Світи братів Стругацьких»; неофіційні продовження «Гаррі Поттера» («Ганя Гроттер» Дмитра Ємеця, «Порри Гаттер» Андрія Жвалевського та Ігоря Митька).

Фанфіки створюються фанатами певного твору чи його автора для того, щоб їх прочитали інші фанати. Щоб гідно оцінити якість розміщеного в Інтернеті фанфіка, **необхідно добре знати канон — художній твір**, який дав поштовх його створенню.

На вебсайтах фанатів Гаррі Поттера, серіалів «Секретні матеріали», «Баффі — винищувачка вампірів», «Зоряні війни», фільмів «Матриця» та «Аватар» щодня з'являється по кілька сотень текстів. Існує чимала кількість інтернет-ресурсів, на яких детально пояснено, як скласти фанфік, яким чином розмістити його в мережі. Оголошуються конкурси фанфіків. Годі говорити, що гідних уваги й поваги творів серед такого огрому фанфіків не так і багато. Проте така творчість має виразний позитив: для багатьох — це спроба пера, вияв індивідуальності, натхненна й наполеглива праця над словом.

Утім, слід пам'ятати, **що між фанфіком, розміщеним у мережі, та фанфіком-творчою роботою з літератури існує суттєва відмінність**. Учень має виявити не лише знання, а й розуміння та особистісне сприйняття програмового твору, бути фанатом якого йому зовсім не обов'язково. Позитив такої роботи — надання йому можливості виявити фантазію, дати простір уяві, висловити не лише думки та оцінки, а й спричинені художнім твором емоції та переживання.

Пропонуючи школярам попрацювати вдома над фанфіком, **ВЧИТЕЛЕВІ ПОТРІБНО:**

- розповісти про фанфік як жанр масової літератури;
- ознайомити з одним-двома зразками таких творчих робіт, написаних за знайомим їм твором української або світової літератури;
- пояснити, який творчий прийом вони можуть застосувати, почавши із найпростіших: лист герою твору або письменнику; зустріч і розмова із персонажем твору в наші дні; розповідь про те, що могло статися з героями твору через багато років та ін.;
- чітко визначити обсяг письмової роботи та термін її виконання.

Поступово завдання можна ускладнювати.

Старшокласникам можна розповісти про складніші види фанфіків:

т.зв. POV (англ. point of view — точка зору) — оповідання від першої особи, від імені одного з героїв твору-канона;

RPF (англ. real person fiction — особа, яка реально існує) — текст, персонажами якого є люди, які існували або існують реально: письменники, їхні сучасники та ін.;

ОС (від англ. original character- оригінальний персонаж) — текст, у якому діє персонаж, вигаданий самим фікрайтером;

вписки (англ. self-insertation) — уведення фікрайтером у контекст фанфіка самого себе;

кросвер (текст, у якому одночасно використовують реалії декількох творів-канонів).

СЛОВНИК юних **ФІКРАЙТЕРІВ**, або фіків (авторів фанфіків):

пейринг — сюжетний поворот;

бета — особа, яка виправляє в тексті фанфіка змістові (для чого необхідно добре знати канон), орфографічні, лексичні та інші помилки;

бетити — редагувати фанфіки;

сіквел - фанфік, який за сюжетом є продовженням художнього твору;

приквел — фанфік, описані в якому події відбуваються раніше за ті, про які йдеться у творі-каноні...

ОФОРМЛЕННЯ ФАНФІКА

Назва

Автор, чи **альфа** (alpha) – ім`я чи нік автора фіка.

Перекладач – ім`я чи нік перекладача (тільки для перекладів).

Бета, **бета-рідер** (beta, beta-reader) – імена чи ніки людей, що редагували чи допомагали редагувати авторський текст. Бета редагує орфографію, пунктуацію та стилістику. Іноді застосовується термін Коректор – виправляє здебільшого пунктуацію.

Гамма, **гамма-рідер** (gamma, gamma-reader) – відповідальний за зміст фанфіка. Гамма шукає фактичні помилки та протиріччя у сюжеті. Може готувати фактичний матеріал, історичні довідки тощо.

Оригінальна назва (тільки для перекладів)

Посилання на оригінал (тільки для перекладів)

Дозвіл на переклад (тільки для перекладів)

Категорія – джен/слеш/гет, наявність любовних стосунків між персонажами.

Рейтинг (англ. rating) – неформальна система позначень, що існує, аби дати читачеві попереднє уявлення про те, чого чекати, а також про те, наскільки зміст фанфіку чи фанарта буде прийнятним для певних вікових груп.

Пейринг (англ. pairing - парний) – позначка, що зазвичай використовується для жанрів фанфікшену, що описують романтичні та сексуальні стосунки. Ця позначка дозволяє визначити, які з персонажів будуть залучені до таких стосунків. Пари записуються через косу риску – слеш, зазвичай ініціатор стосунків або активний партнер записується першим.

Персонажі (Involving) – список усіх персонажів, задіяних у тексті.

Жанр – перелік специфічних для фанфікшену приміток, що описують загальний настрій фанфіка, його стосунки з каноном, наявність певних сюжетних ходів.

Розмір – обсяг фанфіка. Вказується за допомогою умовних позначень чи як кількість слів/знаків у тексті.

Таймінг, чи **таймлайн** (англ. timing, timeline) – вказівка на стосунки часу дії фанфіка з часом дії канону.

Дисклеймер, чи **Відмова від прав** (англ. disclaimer) – попередження, у якому автор повідомляє читачеві, а головне — правовласнику, що фанфік/фанарт, про який йдеться, був створений не з метою отримання зиску, а також вказує, кому саме належать права на персонажів.

Попередження, чи **варнінг** (англ. warning) – попередження про зміст фанфіка; робиться у випадку, коли можливе несприйняття у читачів/частини читачів з тієї чи іншої причини (слеш, ООС, AU, нецензурна лексика та ін.)

Опис (англ. summary) – анотація, короткий опис фанфіка. Інколи позначається як Teaser.

Коментарі – примітки, присвяти, дяки та інші відмітки автора.

Статус, чи **стан** – інформація щодо стадії написання фанфіку (завершений/незавершений).

Розміщення – дозвіл чи заборона автора на републікацію твору у інших місцях та умови републікації.

Ставлення до критики, чи **критика** – позитивне чи негативне ставлення автора до критичних коментарів.

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ

Фендом (англ. fandom - букв. фанатство) – назва неформальних субкультурних спільнот, учасники яких мають спільний інтерес або хобі – прихильність до певного жанру, твору, письменника, актора та ін. Рідше цим словом називають усю сукупність джерел, що стосуються твору чи кількох творів, об'єднаних описаним у них світом.

Канон (canon) – усі факти, що містяться в оригінальному творі, що є першоджерелом для певного фендому.

Фанон (fanon) – набір поширених та визнаних фактів у певному фендомі, що їх не містить канон. Зазвичай ці факти так часто згадуються у фанфіках і так добре вписуються в канон, що більшість фанатів сприймає їх, як належне.

Фанфікшен, скор. фанфік, фік, ФФ (від англ. fan – шанувальник и fiction – художня література) – літературна творчість шанувальників популярних творів, що використовує їхній сюжет та персонажів.

Фанарт (fan-art) – художня творчість шанувальників за мотивами канону чи фанфікшену. Складається з малюнків, колажів, фанвідео, коміксів, графіки, шпалер, аватарів тощо.

Фансервіс (англ. fan service – безкоштовні послуги, безкоштовний додаток) – художній прийом в каноні, що використовується для створення певного підтексту, найчастіше сексуального характеру; додавання певних сцен та ракурсів, що не є важливими для сюжету, та розрахованих на певну реакцію цільової аудиторії з метою підвищення зацікавленості та/або залучення потенціальних глядачів.

КАТЕГОРІЇ ФАНФІКШЕНУ

Джен (gen, від англ. general – основний, загальний) – любовна лінія відсутня або не є основною.

Гет (het, від англ. heterosexual – гетеросексуальний) – основна любовна лінія описує стосунки між героями різної статі.

Слеш (від англ. slash – символ «\»)) – опис романтичних чи сексуальних стосунків між представниками однієї статі. Зазвичай – але не повсюдно – в каноні такі стосунки відсутні та немає навіть згадок щодо гомосексуальності задіяних персонажів.

Інші можливі позначення слеша:

- **яой** (YAOI – скор. від яп. ヤマなし、オチなし、意味なし – ні кульмінації, ні фіналу, ні сенсу) – термін з японської манги та аніме, що у них зображені гомосексуальні стосунки між чоловіками.

- **шонен-ай** (від яп. shounen ai – кохання між юнаками) – термін з японської манги та аніме, що у них зображені романтичні, але не сексуальні стосунки між юнаками та молодими чоловіками. Наразі у Японії в цьому значенні частіше використовують термін Boys Love (BL), а шонен-ай означає гомосексуальні стосунки у звичайному житті.

- **M+M** (M/M) – чоловік+(/) чоловік, Man+(/)Man

- **Male Love** – кохання між чоловіками

- **Boys Love** – кохання між юнаками, див. вище

Фемслеш, скор. фем (англ. femmeslash) – опис романтичних та/або сексуальних стосунків між персонажами жіночої статі. Інші позначення: юрі (від яп. yuri - лілея) – термін з тим же значенням у манзі та аніме.

Ориджинал, скор. оридж (original) – аматорський літературний твір, автор якого не отримує матеріального зиску від публікації. Ориджинал не може бути віднесений до жодного канону, авторські права на нього повністю належать автору. В мережевій культурі заведено оформляти ориджинали так

само, як фанфікшен – вказуючи жанр, рейтинг, пейринг тощо. Відмінність ориджиналів від «справжньої літератури» умовна та маловивчена.

РПФ (RPF, англ. real person fiction) – героями таких творів є реальні люди, зазвичай знаменитості.

РПС (RPS, англ. real person slash) – опис гомосексуальних відносин між реальними особами, незалежно від їхньої сексуальної орієнтації.

Профанфік, профік (profic) – комерційні художні твори, що в них різні автори описують пригоди героїв у світі, створеному кимось іншим. На противагу фанфікшену профікшен створюється з метою отримання зиску. Як приклад можна навести книжкові серії по світу Dragonlance, «Зоряним війнам», «С.Т.А.Л.К.Е.Р.» тощо.

РЕЙТИНГИ

G (General – основний, загальний) – фанфіки, що на їхню аудиторію не накладається жодних обмежень.

PG (Parental Guidance – з дозволу батьків) – дітям з дванадцяти років можна читати з відома батьків.

PG-13 – можна читати дітям від тринадцяти років з відома батьків. Такі фанфіки можуть містити неграфічні описи любовних стосунків, згадки про секс, одне-два нецензурних слова.

R (Restricted – обмежений) – фанфіки, що містять описи сексу та насильства, нецензурну лексику у великій кількості.

NC-17 (No Children) – не можна читати дітям до 18-ти років. Містять графічні описи сексу та/або насильства, різних перверзій.

NC-21 – не рекомендовано читати особам, що не досягли двадцятиоднорічного віку. Містять графічні описи тортурів несексуального характеру, канібалізму, іншого гуро та/або реалістичні описи серйозних розладів поведінки.

Іноді можна зустріти позначення **PG-15** чи **R18** – вони не входять до загальноновживаного переліку та можуть трактуватись відповідно як **PG-13** та **NC-17**.

Також існує альтернативна система умовних позначень рейтингів, що її використовують, наприклад, на www.fanfiction.net. Ознайомитись з нею можна за посиланням: www.fictionratings.com.

РОЗМІРИ ТА ЧАСОВІ РАМКИ ФАНФІКІВ

Максі (max) – великий фанфік, обсягом приблизно від 70 друкованих сторінок (200 тис. символів).

Міді (midi) – середній фанфік, обсяг від 20 до 70 сторінок (40-200 тис. символів).

Міні (min) – маленький фанфік. Обсяг до 20 сторінок (до 40 тис. символів).

Драбл (drabble) – уривок. Зазвичай – окрема сцена, замальовка, опис персонажа. Зрідка під драблом розуміють коротку (на сто слів) історію, що має подвійний підтекст та/або несподівану розв'язку.

Віньєтка (vignette) – дуже коротка історія, що містить одну певну думку (опис почуттів, внутрішній монолог, невеличку подію).

Фіклет (ficlet) – короткий фанфік, що складається з однієї частини.

Дилогія (ambilogy) – серія з двох, зазвичай максі, фанфіків.

Трилогія (trilogy of novels) – серія з трьох фанфіків.

Сиквел (sequel) – продовження фанфіка.

Приквел (prequel) – опис подій, що трапились з героями до того, як розпочались події, описані в іншому творі.

Вбіквел (рос. наслід.) – відгалуження сюжету іншого фанфіка.

Преканон (pre-canon чи pre-series) – події фанфіка відбуваються до подій канона.

Постканон (post-canon чи post-series) – події фанфіка відбуваються після подій канона.

WIP (Work in progress – робота триває) – частина фанфіка вже опублікована, продовження очікується. Те ж саме, що й ТВС (To Be Continued – далі буде).

Серіал (serial) – цикл фанфіків.

ЖАНРИ ФАНФІКШЕНУ

Необхідно вкотре зазначити: те, що ми розуміємо під «жанром» у фанфікшені, не має нічого спільного з традиційним визначенням поняття «жанр» та є сукупністю умовних позначень, що описують як метод, форму, загальний настрій тексту, так і певні сюжетні колізії або весь сюжет в цілому.

Драма (drama) – жанр фанфікшену, що описує напружені стосунки, конфлікти між персонажами.

Романтика (romance) – жанр фанфікшену про ніжні та романтичні стосунки. Зазвичай має щасливий фінал.

Ангст (нім. angst – страх, неспокій, туга, депресія) – жанр фанфікшену, в якому описуються сильні переживання, фізичні та/або моральні страждання персонажа, присутні також депресивні мотиви та трагічні події.

Екшен, екшн (action) – жанр фанфікшену з динамічним сюжетом, у якому домінують пригоди, а не почуття героїв.

Гумор (humour) – гумористичні фанфіки.

Пародія (parody) – пародія на оригінальний твір.

Кросовер (crossover, чи x-over, X/O) – жанр фанфікшену, у якому задіяні персонажі та/або реалії більш ніж одного фендому.

Рітелінг (англ. retelling – переказ) – жанр фанфікшену, в якому персонажі канона опиняються на місці героїв іншого твору. На відміну від кросовера, рітелінг відтворює перш за все сюжет альтернативного твору та може навіть містити розгорнуті цитати з нього.

Гапфілер (англ. gap – проміжок, filler – наповнювач) або missing scene – близький до канону переказ, що містить додаткові подробиці.

Есе (essay) – публіцистичні тексти на фендомні теми.

Дарк, чи даркфік (dark, darkfic) – жанр фанфікшену, що містить сцени жорстокості, сексуального насильства, смерті персонажів.

Десфік (deathfic) – фанфік, у якому один чи кілька героїв помирають.

ПОВ (POV, point of view – точка зору) – оповідання, події у якому викладені від першої особи, або з точки зору одного з персонажів.

Смарм (англ. smarm – лестощі) – жанр фанфікшену, в якому один з персонажів тим чи іншим чином демонструє, наскільки для нього важливе дружнє ставлення (без романтичного чи сексуального відтінку) іншого персонажа.

Смат (англ. smut – непристойність) – жанр фанфікшену, що описує виключно секс між дійовими особами. Зазвичай має рейтинг NC-17.

Флаф (fluff) – жанр фанфікшену, що описує теплі, нічим не затьмарені стосунки між персонажами.

Ніjj (happy happy joy joy – о радість, о щастя!) – зневажливе позначення для фанфіка, у якому відсутній сюжетний конфлікт, персонажам все вдається напрочуд легко, з неодмінно щасливим фіналом.

Філк (filk) – фанфік у вигляді пісні.

Сонгфік (англ. song-fic) – фанфік, у якому розгорнуто процитовано певну пісню.

Харт/Комфорт (Hurt/comfort, Н/С, НС – батіг та пряник) – жанр фанфікшену, в якому один персонаж страждає, а інший приходить йому на допомогу. Тобто автор спочатку знущається над персонажем, а потім втішає його за допомогою іншого персонажа.

Established Relationship (ER) – жанр фанфікшену, що описує стабільні стосунки між персонажами.

ПВП (PWP, porn without plot – порнографія поза сюжетом; або plot, what plot? – сюжет? який сюжет?) – безсюжетне порно, невибагливий мінімальний сюжет, основна увага звертається на сексуальні сцени.

БДСМ (BDSM – Bondage/Discipline, Domination/Submission, Sadism/Masochism) – жанр фанфікшену, що описує свідомі та добровільні стосунки, що включають у себе рольові ігри та інші практики, пов'язані з обмеженням свободи, примусом, приниженням, покаранням, депривацією тощо заради психологічної розрядки та/або сексуального задоволення.

Ваніль (vanilla) – фанфік, що описує стосунки без БДСМ (термін використовується у тематичних спільнотах).

Грейпфрут (grapefruit) – фанфік, що описує зґвалтування чи примус до статевого акту. Походить від «g-grape-fruit».

Лимон, лемон (lemon) – графічний опис сексуальних сцен. Відповідає рейтингу NC-17.

Лайм (lime) – еротичний зміст. Відповідає рейтингу R.

Цитрус (citrus) – фанфікшен категорій лимон (lemon), лайм (lime) и грейпфрут (grapefruit) – тобто все те, де наявний секс. Ця сукупність визначень є застарілою і наразі використовується рідко.

Домашня дисципліна, ДД (DD, англ. domestic discipline) – фанфік, у якому присутні тілесні чи моральні покарання, пов'язані з сексуальними відносинами дійових осіб.

Історія про фіранки, фіранкові казки (англ. curtain story) – оповідання, зазвичай слешне, де пара поводить себе підкреслено по-домашньому, вибирає фіранки для спальні тощо.

Трізом, трійця (англ. threesome – троє) – стосунки (романтичні, частіше сексуальні) утріох.

Хорор (англ. horror – жах, страх) – фік, що містить сцени, що лякають.

Кінк (англ. kink – ненормальність, відхилення) – містить описи, що можуть шокувати читача, зазвичай пов'язані з насильством та нетрадиційними сексуальними практиками.

Сквік (squick, від англ. someone else's kink – дивний и icky – неприємний) – фік, що свідомо написаний, аби викликати у читача відразу. Також ситуації, що викликають у певного читача відразу незалежно від контексту.

Крек (англ. crack - жарт) – фанфік, що ґрунтується на дещо божевільному жарті чи припущенні.

МПРЕГ (MPREG від англ. male pregnancy – чоловіча вагітність) – оповідання, у якому персонаж чоловічої статі вагітніє та, можливо, народжує.

Нон-кон (non con, n/c чи nc, скор. від англ. non-consensual sexual intercourse – недобровільна сексуальна взаємодія) – у фанфіку описані сцени зґвалтування чи іншого примусового статевого акту.

Даб-кон (dub con, скор. d/c, dc, від англ. dubious consent – непевна згода) – один з партнерів не усвідомлює чи пригнічує свої сексуальні потреби, а інший його переконує за допомогою почасти жорсткого тиску. В результаті обидва досягають задоволення.

ЮСТ (UST від англ. unresolved sexual tension – пригнічена сексуальна напруга) – фанфік, у якому герої думають (мріють) про можливу сексуальну близькість, але з певних причин не втілюють це у дійсності.

РСТ (RST от англ. resolved sexual tension – вивільнення сексуальної напруги) – те, що відбувається після ЮСТу.

Перший раз (first time) – опис першого сексуального (гомосексуального) досвіду.

Ченслеш (chanslash) – слеш-фік, в якому один з героїв неповнолітній.

Інцест (Incest) – сексуальна взаємодія між близькими родичами. Розрізняють вертикальний – стосунки між представниками старшого та молодшого поколінь, та горизонтальний інцест – стосунки між родичами в одному поколінні.

Твінцест (twincest) – інцест між близнюками.

ПОЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ФАНФІКА КАНОНУ

AU, AB AU (від англ. alternative universal – альтернативний всесвіт) – містить значні відмінності чи протиріччя канону. До AU також відносять фанфіки, у яких оригінальні герої чи реальні особи переносяться у іншу реальність чи історичну епоху.

Не-AU, не-AB чи "в каноні" (in canon) – відмінностей від світу оригінального твору немає, або вони незначні.

ООС (OOC, від англ. out of character – не в характері) – дійові особи-герої оригінального твору демонструють значні розбіжності чи протиріччя з тими характерами, що описані у першоджерелі.

Не-ООС, ІС, чи "в характері" (англ. in character) – відмінностей від оригінальних персонажів немає, або вони незначні.

ОС (від англ. original character – оригінальний персонаж) чи **ОП** – наявні персонажі, вигадані автором фанфіка.

ОФС (OFC, від англ. original female character – оригінальний жіночий персонаж), чи **ОЖП** – головний жіночий персонаж фанфіку є ОС.

ОМС (OMC, від англ. original male character – оригінальний чоловічий персонаж), чи **ОМП** – головний чоловічий персонаж фанфіку є ОС.

Вписка (англ. self-insertation) – так позначають випадки, коли автор тим чи іншим чином вписує себе в контекст фанфіка.

**Мері С`ю** (англ. Mary Sue) – спочатку оригінальний персонаж, що, за загальною думкою, є альтер-его автора фанфіка. У широкому розумінні – зневажливе позначення будь-якого занадто нав`язливого персонажа, що йому автор приділяє занадто уваги.

**Марті С`ю**, він же **Марті Стю** (англ. Marty Stu) чи **Моріс Стю** (Maurice Stu) – чоловічий варіант Мері С`ю.

Терміни, що стосуються пейрингів

Актив/Пасив, Акт/Пас – активний та пасивний партнер в гомосексуальній парі.

Топ/Ботом, Дом/Саб (Dominance/Submission) – домінуючий та пасивний партнер в BDSM.

Семе/Уке – активний та пасивний партнер в яой-термінології.

АТГ (ATG, any two guys – двоє будь-яких хлопців) – слеш-термін, що означає, що в тексті можна замінити імена персонажів будь-якими іншими іменами без жодних втрат для сюжету та розуміння.

EIG (everyone is gay – навколо самі лиш геї) – фанфік, в якому всім основним дійовим особам приписується нетрадиційна орієнтація без будь-яких пояснень від автора і незалежно від того, що з цього приводу сказано в каноні.

ОТП (OTP, one true pairing – єдиний істинний пейринг) – єдиний пейринг, що вважається цінним/доречним/цікавим в певному фендомі з точки зору окремого шанувальника чи групи шанувальників.

WNGWJLEO (we're not gay we just love each other – ми не геї, ми просто кохаємо один одного) – незадовільне пояснення того, чому двоє абсолютно гетеросексуальних дійових осіб раптом приклеїлись одне до одного.

ІНШІ КОРИСНІ ТЕРМІНИ

Челендж (англ. challenge – виклик) – запрошення написати фанфік, що містить якісь певні мотиви чи умови.

Fun-Q-Fest – явище, безпосередньо пов`язане з челенджем: сайти, присвячені одному персонажу чи поєднанню персонажів, де публікуються фанфіки, написані як відповідь на той чи інший челендж.

Round robin – фанфік, створений групою авторів, кожен з яких по черзі пише свою частину

Шапка (header) – розміщується, як правило, на початку фанфіка та містить коротку інформацію щодо твору.

Фідбек (англ. feedback – реакція у відповідь) – коментарі читачів до фанфіку, обговорення, критика, рекомендації.

Обоснуй, він же звір-обоснуй, чи абаснуй (викр. рос.) – вимога до співрозмовника підкріпити свою думку фактами, логічними висновками чи бодай міркуваннями з позицій здорового глузду. В фанфікшені – факт в каноні, що слугує формальним приводом для сюжету фанфіка, а також внутрішня логіка фанфіка.

Злісний автор, злостивий автор (досл. англ. evil author) – наявність авторських коментарів у тексті. Прийом зазвичай використовується для створення комічного ефекту.

Полова, лушпиння (англ. peel story) – зневажлива назва для фанфіка, у якому, на думку читача, немає нічого цікавого.

Caveat lector – читайте (чи дивіться) на власний страх та ризик!

Plot bunny – ідея чи сюжет для фанфіка, що з`являється раптово та гризе автора, доки він його не напише.

Шип (ship, скор. від англ. relationship – стосунки) – пейринг. Спочатку термін використовувався лише для гетних пейрингів.

Шипер (shipper) – прихильник якогось певного пейринга. Також прихильник певного розподілу ролей у парі, чи певного емоційного забарвлення.

Кавай (від яп. kawaii – гарненький, чарівний) – слово зі сленгу шанувальників аніме, означає крайній ступінь захоплення та розчулення.

Свун (англ. swoon - знепритомніти), „роз`ющення“ чи "кров з носа" – крайній ступінь захоплення та обожнювання.

Броманс (bromance від англ. brother – братній и romance) – близькі, романтичні, але не сексуальні стосунки між двома або більше чоловіками; вирізняється відкритими та досить інтимними проявами уваги.

<https://multiurok.ru/files/iak-stvoriti-fanfik-shcho-take-fanfik.html>

ЯК СТВОРИТИ ФАНФІК

1. Вирішіть, з якого твору ви хочете створити фанфік, виберіть головних персонажів, уявіть загальний сюжет і настрої фанфік. Чи хочете ви написати гумористичний розповідь або ваш твір буде оповідати про трагічну смерть героя? Вам краще визначитися з цим заздалегідь і неухильно слідувати обраному настрою. Якщо вам захочеться придумати комічний щасливий кінець після романтичного Фіка, в якому головний персонаж трагічно помер в бою, можливо, ви і відновите свою душевну рівновагу, але читачеві такий хід здасться недоречним.
2. Розпишіть сюжет по пунктам. А потім розпишіть по підпунктами кожен пункт. Важливо, щоб ви чітко уявляли, куди і в який час відправиться ваш герой, в кого закохається, з ким стане ворогами, який артефакт знайде і де втратить свій мобільний телефон. Інакше вам не уникнути неузгодженостей і втрачених дрібниць.
3. Позначте для себе головні риси характеру узятих вами персонажів. Часом на догоду сюжету автори міняють їх до невпізнання, і з під їхнього пера виходять тонко відчуває Спок і Волдеморт, плете вінок з кульбаб. Якщо характер персонажа ніяк не вкладається в сюжетну лінію, міняйте сюжет, а не героя.
4. Є два способи створення фанфік. Одні автори пишуть, дочекавшись натхнення, придумуючи голови в довільному порядку, потім вичитуючи, переставляючи місцями і створюючи цілісний твір. Інші пишуть «конспект» Фіка, поступово наповнюючи його деталями. Виберіть спосіб, який вам ближче.
5. Після того як ви закінчили свій твір, дайте фанфік відлежатися. Перечитайте його через кілька днів - так ви будете краще бачити всі помилки і невдалі ходи. Чудово, якщо у вас є «бета» - людина, яка прочитає ваш фанфік, вкаже на недоліки і виправить помилки.
6. Викладаючи фанфік в мережу, придумайте йому назву, напишіть «шапку», в якій вкажіть жанр, діючих персонажів, рейтинг, короткий опис. Напишіть, кому належать оригінальні персонажі. Якщо це необхідно, зробіть попередження, в якому напишіть деталі сюжету, які можуть збентежити потенційного читача.

<http://yak-prosto.com/yak-stvoriti-fanfik/>

Прогляньте матеріал, уміщений у статті «**Літературний фанфік. формування пізнавальних умінь і навичок у процесі написання фанфіка**»
<https://vseosvita.ua/library/literaturnij-fanfik-formuvanna-piznavalnih-umin-i-navicok-u-procesi-napisanna-fanfika-58810.html>

Зверніть увагу на пропозиції щодо написання фанфіків для учнів різних класів.

Поради фанфікерам-початківцям:

<http://yrok.pp.ua/mistectvo-ta-rozvagi/4385-yak-napisati-fanfik-ckaviy-populyarniy.html>

Фанфік учня до повісті Ніни Бічуї «Шпага Славка Беркута»
<https://znanija.com/task/28609027>

Фанфіки українською: <http://fanfikyua.blogspot.com/>

Сайт і форум фанфіків (російською): <https://fanfics.me/fic70131>